

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Zerdirator Klöckner c.a.
te 's-Gravendeel

11 oktober 1991

244-140

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
Zerdirator Klöckner c.a. te 's-Gravendeel /
[Commissie voor de milieu-effectrapportage], - Utrecht :
Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-272-1
Trefw.: milieu-effectrapportage ; 's-Gravendeel /
shredderinstallaties ; 's-Gravendeel.

Aan het College van Gedeputeerde
Staten van provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
22509 LP 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk
DWM/22973b

uw brief
17 mei 1991

ons kenmerk
U1285-91/Vi/ab/244-139

onderwerp
Toetsingsadvies MER
Zerdirator Klöckner te 's-Gravendeel

Utrecht,
11 oktober 1991

Met bovengenoemde brief stelde het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) inzake de oprichting van een Zerdirator door het bedrijf Klöckner c.a. te 's-Gravendeel.

Hierbij bied ik u het toetsingsadvies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het MER is getoetst aan de door Gedeputeerde Staten in november 1989 vastgestelde richtlijnen voor de inhoud van het MER en aan de wettelijke vereisten uit de Wabm. Voor een overzicht van het toetsingsadvies verwijs ik u naar de samenvatting.

Daarnaast wil ik uw bijzondere aandacht vragen voor het volgende:

1. Naar aanleiding van een gesprek aan de hand van een concept-toetsingsadvies tussen vertegenwoordigers van bevoegd gezag, de initiatiefnemer en de Commissie heeft het bevoegd gezag de Commissie verzocht het uitbrengen van haar toetsingsadvies op te schorten, zodat de initiatiefnemer in staat werd gesteld een aanvulling op het MER te schrijven. De Commissie heeft een integraal advies uitgebracht over het MER én de aanvulling. De aanvulling is voor inspraak ter inzage gelegd. Hierdoor is het mogelijk geweest inspraakreacties op de aanvulling bij de toetsing te betrekken.
2. Bij de beschrijving van de consequenties van de eventuele realisering van een shredder op het industriegebied Moerdijk (initiatief van het bedrijf J.B. de Vos & Zn. te Oosterhout) gaat het MER uit van een in de tijd gelijkblijvende capaciteit van de shredder op het industriegebied Moerdijk. Uit de startnotitie van het voornemen van de shredder op het industriegebied Moerdijk blijkt echter dat de hoeveelheid materiaal die daar zal worden verwerkt aanzienlijk zal toenemen. Omdat beide bedrijven grotendeels hetzelfde opkomstgebied hebben, moet aanzien-

lijke concurrentie worden verwacht. Toename van deze concurrentie kan de doelmatigheid van de verwijdering zodanig beïnvloeden dat negatieve effecten op het milieu kunnen ontstaan. Dit kan een aandachtspunt zijn voor de verdere besluitvorming over het voornemen.

3. Op grond van de geconstateerde leemten in kennis acht de Commissie een adequate evaluatie in het kader van de uitvoering van artikel 41am tot en met 41aq van de Wabm ter verkrijging van de ontbrekende kennis van wezenlijk belang. Het monitoringsprogramma dient in elk geval betrekking te hebben op:
- een kwalitatieve analyse van de diverse soorten shredderafval;
 - stofemissie bij de scharen, alsmede het rendement van het stofafzuigingssysteem;
 - depositie van zware metalen in de omgeving van het bedrijf;
 - kwantitatieve en kwalitatieve emissies van afvalwaterstromen en het rendement van de bedrijfswaterzuivering;
 - de mogelijke verspreiding van aanwezige bodem- en grondwaterverontreinigingen.
- De Commissie is bereid u bij de verdere uitwerking van het evaluatieprogramma te adviseren, althans voorzover zij daartoe over de benodigde deskundigheid beschikt.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de verdere besluitvorming. Zij zal graag vernemen welke rol de bij deze m.e.r. gepresenteerde milieu-informatie, adviezen en opmerkingen daarbij hebben gespeeld. Ook stelt zij het op prijs op de hoogte te worden gebracht van de wijze waarop de onder punt 3 van deze brief genoemde evaluatie zal plaatsvinden en van het tijdstip van verslaglegging daarvan.

Dr. J.T. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep
m.e.r. Zerdirector Klöckner c.a.
te 's-Gravendeel

Toetsingsadvies over de inhoud van
het milieu-effectrapport
Zerdirector Klöckner te 's-Gravendeel

Advies op grond van artikel 41z, lid 1 en 2 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport inzake de voorgenomen uitbreiding van de firma Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. te 's-Gravendeel met een Zerdirector (shredderinstallatie) voor de verwerking van gemengd schroot, autowrakken en witgoed;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

de werkgroep m.e.r. Zerdirector Klöckner te 's-Gravendeel:

de secretaris,

drs. M.J. Visschers

de voorzitter,

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 11 oktober 1991

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
INLEIDING	4
1. ALGEMEEN	6
1.1 Algemene beoordeling	6
1.2 Vorm en presentatie	6
1.3 Samenvatting	6
2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	7
3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	9
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	9
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING	11
6. MILIEU-EFFECTEN	12
7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	13
8. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE	14

BIJLAGEN

1. Brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 17 mei 1991 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de terinzagelegging van het MER in Staatscourant nr. 93 d.d. 16 mei 1991.
3. Verzoek van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 16 juli 1991 aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage om opschorting van haar toetsingsadvies.
4. Aanvulling op het MER d.d. MER 8 augustus 1991.
5. Openbare bekendmaking van de terinzagelegging van de aanvulling op het MER in Staatscourant nr. 176 d.d. 11 september 1991.
6. Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
7. Lijst van inspraakreacties en adviezen.
8. Detailopmerkingen over het MER.

SAMENVATTING

Naar aanleiding van een brief van 17 mei 1991 brengt de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) advies uit over het opgestelde milieu-effectrapport (MER) 'Zerdirector Klöckner c.a. te 's-Gravendeel', april 1991.

De toetsing heeft plaatsgevonden conform artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne en op basis van de door Gedeputeerde Staten in november 1989 vastgestelde richtlijnen voor de inhoud van dit MER. De toetsing heeft betrekking op het MER én de aanvulling hierop. De aanvulling is voor inspraak ter inzage gelegd. De belangrijkste punten uit het toetsingsadvies zijn hieronder samengevat.

Algemene beoordeling

De Commissie is van mening dat het MER tesamen met de aanvulling voldoende informatie bevat voor een besluitvorming waarin het milieubelang een volwaardige plaats inneemt.

De opzet van het MER

Het MER is geschreven in begrijpelijk Nederlands en bevat veel informatie. Hoofdtekst en bijlagen zijn in een aantal gevallen niet zorgvuldig op elkaar afgestemd. Bij sommige onderdelen (waterzuivering en bodemverontreiniging) is bepaalde essentiële informatie niet in de hoofdtekst opgenomen, doch wordt naar bijlagen verwezen.

De samenvatting geeft een juist beeld van de informatie in het hoofd-rapport.

Probleemstelling en doel

Het MER presenteert een duidelijk overzicht van de huidige en de toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van de schroot- en autowrakkenverwijdering. Bij de beschrijving van de consequenties van de eventuele realisering van een shredder op het industriegebied Moerdijk voor het doelmatig verwijderen van schroot en autowrakken (zie aanvulling) wordt uitgegaan van gelijkblijvende capaciteit van de betreffende shredder. Uit de startnotitie van het voornemen op het industriegebied Moerdijk blijkt echter dat de hoeveelheid te verwerken materiaal aanzienlijk zal toenemen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er een aanzienlijke concurrentie tussen beide bedrijven verwacht mag worden, hetgeen de doelmatigheid van de verwijdering nadelig kan beïnvloeden.

Gegevens over de chemische samenstelling en de uitloogbaarheid van het shredderafval ontbreken.

Te nemen en eerder genomen besluiten

Het MER geeft een duidelijk overzicht van de te nemen besluiten.

Voorgenomen activiteit en alternatieven

De voorgenomen activiteit en alternatieven zijn uitgebreid beschreven. De Commissie heeft het volgende commentaar op dit deel van het MER:

- * De Commissie vraagt zich af of de verwachting dat het aantal explosies door de mate van controle wordt beperkt tot één per jaar, realistisch is.
- * Naar de mening van de Commissie is een zo optimaal mogelijke realisering van de stofemissiebeperkende maatregelen bij de scharen van groot belang aangezien de stofemissie bij de scharen de grootste stofbron op het terrein vormt.
- * De beperkte hoeveelheid gegevens over de uiteindelijke samenstelling van het te lozen afvalwater dienen beschouwd te worden als een belangrijke leernte in kennis.
- * Alternatieven ten aanzien van de aanpak van de bodemsanering ontbreken. In het MER is alleen een IBC-maatregel opgenomen.

Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling

Bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand heeft de Commissie commentaar op de onderdelen bodem, lucht en geluid. Bij het onderdeel bodem ontbreekt een inzichtelijk beeld van de huidige verontreinigingssituatie van grond en grondwater. De mobiliteit van top laagverontreinigingen is niet gekwantificeerd. Ten aanzien van de risico's voor het milieu staat niet aangegeven dat het bodemmilieu op het bedrijfsterrein is aangetast en dat de bodem haar multifunctionaliteit heeft verloren.

Bij de beschrijving van het onderdeel lucht is slechts in beperkte mate gebruik gemaakt van toetsingswaarden ten aanzien van luchtkwaliteit. Bij het onderdeel geluid merkt de Commissie op dat bij de vaststelling van de zoneringsgrens het onderhavige bedrijfsterrein niet is meegenomen.

Milieu-effecten

De onderdelen geluid en trillingen, explosies en landschap zijn voldoende behandeld. Wat betreft de overige milieu-aspecten heeft de Commissie het volgende commentaar.

De Commissie is van mening dat het verspreidingsrisico van de aanwezige bodem- en grondwaterverontreinigingen na aanbrengen van de bodem-beschermende voorzieningen slechts kwalitatief is beschreven.

Bij de beschrijving van de depositie van grof stof wordt een tamelijk gesimplificeerd model gebruikt. Het aspect van de stofdepositie op gewassen en de gevolgen daarvan voor de volksgezondheid zijn niet behandeld.

Vergelijking van de alternatieven

Rekening houdend met hetgeen in bovenstaande is gezegd, is de vergelijking van de alternatieven op zichzelf redelijk voldoende gepresenteerd.

Leemten in kennis en evaluatieprogramma

Op basis van de geconstateerde leemten in kennis ontbreekt in de evaluatie een concreet monitoringsprogramma ten aanzien van:

- * kwalitatieve analyse van de diverse soorten shredderafval;

- * stofemissies bij de scharen en het rendement van het stofafzuigingsysteem;
- * depositie van zware metalen in stof in de directe omgeving;
- * kwantitatieve en kwalitatieve emissies van afvalwaterstromen van de bedrijfswaterzuivering.

De Commissie is van mening dat de bovengenoemde monitoring een wezenlijk onderdeel dient te zijn van het evaluatieprogramma.

INLEIDING

Bij schrijven van 1 augustus 1989 heeft Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. (afgekort KST&P) te 's-Gravendeel een startnotitie ingediend bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Hierin wordt kennis gegeven van het voornemen het bedrijf uit te breiden met een Zerdirector (shredderinstallatie). Daarnaast wil het bedrijf een aantal wijzigingen doorvoeren in de huidige bedrijfsvoering. Deze wijzigingen hebben tot doel de productiewijze en de interne infrastructuur (logistiek) te verbeteren. De Zerdirector is naast het verwerken van schroot ook geschikt voor het verwerken van autowrakken en witgoed. De installatie heeft een capaciteit van circa 110.000 ton/jaar. Per jaar zullen naar schatting ca. 30.000 ton autowrakken en ca. 80.000 ton schroot worden verwerkt. Vanwege deze uitbreiding is de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) opgenomen regeling inzake de milieu-effectrapportage van toepassing voor de onderbouwing van de vergunningaanvragen ingevolge de Afvalstoffenwet (Aw) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).

Ten behoeve van het opstellen van de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) heeft de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) op 26 september 1989 een advies uitgebracht. De definitieve "Richtlijnen voor het milieu-effectrapport ten behoeve van de uitbreiding van de inrichting van Klöckner c.a. met een shredderinstallatie" zijn in november 1989 door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland vastgesteld.

Op 17 mei 1991 werd door het bevoegd gezag bekendgemaakt (bijlage 1) dat het milieu-effectrapport vanaf 21 mei tot en met 20 juni 1991 ter inzage zou liggen. Bij brief van 17 mei 1991 (bijlage 2) werd de Commissie m.e.r. door het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER, conform artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Op 5 juli 1991 werd met vertegenwoordigers van bevoegd gezag en initiatiefnemer van gedachten gewisseld naar aanleiding van een concept-toetsingsadvies. Naar aanleiding van dit overleg verzocht het bevoegd gezag bij brief van 16 juli 1991 (bijlage 3) de Commissie voor de m.e.r. het uitbrengen van haar toetsingsadvies op te schorten, zodat de initiatiefnemers in staat zouden zijn een aanvulling op het MER te schrijven. De aanvulling is bij brief van 8 augustus 1991 toegezonden aan de Commissie voor de m.e.r. (bijlage 4) met het verzoek een integraal advies uit te brengen over het MER en de aanvulling. De aanvulling is in de periode 12 tot en met 27 september voor inspraak ter inzage gelegd (zie bijlage 5). De Commissie heeft bij haar toetsingsadvies de inspraak op de aanvulling betrokken.

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER, zoals gesteld in artikel 41j en 41k van de Wabm;
- toetsing aan de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wabm, artikel 41w, tweede lid).

Dit toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van de werkgroep is opgenomen in bijlage 6. Conform artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie alle via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen, alsook het verslag van de hoorzitting van 5 juni, in beschouwing genomen. Voor een overzicht van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 7. Voorzover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten, werden zij door de Commissie in dit advies verwerkt.

In de opzet van het toetsingsadvies is zoveel mogelijk de volgorde aangehouden die in de richtlijnen en in het MER is gehanteerd. Het advies bevat de hoofdlijnen van de toetsing, nadere uitwerking en toespitsing alsmede detailopmerkingen zijn opgenomen in bijlage 8.

1. ALGEMEEN

1.1 Algemene beoordeling

De Commissie is van mening dat het MER tesamen met de aanvulling voldoende informatie bevat voor een besluitvorming waarin het milieubelang een volwaardige plaats inneemt. De aanvulling van het MER maakt de informatie op essentiële punten vollediger.

Een en ander neemt niet weg, dat de Commissie op onderdelen kritiek heeft op het MER. Vanwege het feit dat deze kritiek mogelijk een rol kan spelen in de verdere besluitvorming, worden de kritiekpunten onderstaand nader toegelicht.

1.2 Vorm en presentatie

Het MER is geschreven in begrijpelijk nederlands en bevat veel informatie. De veelheid aan informatie maakt het MER bijzonder omvangrijk. De redactie van het MER is naar de mening van de Commissie op een aantal onderdelen niet eenduidig. Specifieke informatie (met name bij de onderdelen controle en beperking stofemissie bij scharen) staat verspreid over het rapport. Een aantal van deze herhalingen is niet consistent. Dit geeft aanleiding tot onduidelijkheden en maakt zoeken en herlezen noodzakelijk. De aanvulling op het MER heft deze onduidelijkheden op.

Naar de indruk van de Commissie is het MER op een aantal plaatsen niet rapportierend, doch betogend van karakter. Hoofdttekst, bijlagen, illustraties, figuren, tabellen en kaartmateriaal zijn in een aantal gevallen niet zorgvuldig op elkaar afgestemd. Bij sommige onderdelen is bepaalde essentiële informatie niet in de hoofdttekst opgenomen, doch wordt naar de bijlagen verwezen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aanpak van de bodemverontreiniging en de opzet van de waterzuivering van afvalwater en hemelwater.

1.3 Samenvatting

De samenvatting geeft een juist beeld van de informatie in het hoofd-rapport.

2.

PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Het MER presenteert een duidelijk overzicht van de huidige situatie en de toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van de schroot- en autowrakkenverwijdering. In het rapport wordt gesteld dat de uitbreiding met een Zerdinator met name noodzakelijk is uit oogpunt van productieverbetering om de verkoop van gemengd schroot te optimaliseren.

Bij de beschrijving van de probleemstelling en het doel heeft de Commissie de volgende opmerkingen:

1. Garantie continuïteit verwijdering shredderafval en oplossingsrichting.

De Commissie acht het van belang dat KST&P zich bereid acht het gevoerde beleid c.q. de gemaakte afspraken tussen branche-organisatie en overheid inzake de verwijdering van shredderafval te volgen. In de aanvulling wordt nader ingegaan op de overgang van storten naar verbranden van shredderafval. De consequenties van de verwerking anders dan storten worden daarmee aanvaard.

2. Consequenties eventuele realisering shredder Moerdijk ten aanzien van doelmatigheid.

In de aanvulling worden de consequenties aangegeven van een eventuele realisering van een tweede shredderinstallatie op het industriegebied Moerdijk voor de doelmatigheid. Op 8 februari 1991 is een m.e.r.-procedure gestart ten behoeve van de oprichting van een shredderinstallatie op het industriegebied Moerdijk door het bedrijf J.B. de Vos & Zn. te Oosterhout. Het opkomstgebied van dit shredderbedrijf valt grotendeels samen met dat van het bedrijf KST&P te 's-Gravendeel.

Volgens de aanvulling op het MER blijft de shredder noodzakelijk indien de autowrakkenverwerking van het bedrijf J.B. de Vos & Zn. zonder vergroting van capaciteit wordt verplaatst van Oosterhout naar het industriegebied Moerdijk. Uit de startnotitie van het voornemen van het bedrijf J.B. de Vos & Zn. blijkt dat de huidige hoeveelheid te verwerken autowrakken 40.000 per jaar bedraagt, overeenkomend met ca. 24.000 ton/j. Het bedrijf streeft naar een grootschalige verwerking, oplopend van 50.000 ton/j. naar 250.000 ton/j. (op korte resp.lange termijn). Op grond hiervan stelt de Commissie dat bij de doelmatigheidstoetsing niet is uitgaan van de juiste gegevens. Voorts moet verwacht worden dat er een behoorlijke concurrentie tussen beide bedrijven zal optreden hetgeen de doelmatigheid van de verwijdering nadelig kan beïnvloeden. Hierbij moet er rekening mee worden gehouden dat een toenemende hoeveelheid wrakken uit het buitenland zal worden betrokken waardoor de hoeveelheid shredderafval toeneemt. Overigens blijkt uit het MER (paragraaf 2.3 en 2.5) dat KST&P zijn uitbreiding in hoofdzaak baseert op de behoefte in de randstedelijke regio (Noord- en Zuid-Holland en Utrecht).

In aansluiting op de opmerking in de aanvulling over het regionalisatie-beginsel (pagina 2) merkt de Commissie op dat het regionalisatie-beginsel in de Afvalstoffenwet betrekking heeft op de regio-indeling (samenwerkingsverbanden gemeenten) binnen provincies. Voor de autowrakkenverwerking is deze schaal te klein en daarom is daarvoor niet gekozen. Echter wel is gekozen voor een landelijke spreiding gericht op een zo goed mogelijke afstemming van verwerkingscapaciteit en aanbod (boven-provinciale regio-indeling).

In de aanvulling op het MER wordt gesteld dat in het Informatiedocument Autowrakken en Shredderafval (RIVM, januari 1991) de te shredderen hoeveelheid gemengd schroot (aangeduid met welvaartschroot) een factor 4 te laag is genomen (zie prognose hoofdstuk 2 van het MER). De Commissie acht het van belang voor de betrouwbaarheid van de in het MER opgestelde prognoses, in een nader onderzoek na te gaan wat de oorzaak is van het geconstateerde verschil. Dit onderzoek zou moeten worden uitgevoerd door een onpartijdig instituut. In de aanvulling wordt gesteld dat de constatering in het betreffende RIVM-rapport dat er in Nederland een overcapaciteit aan shredders is, onjuist is. Naar de mening van de Commissie zou dit verschil in capaciteitsraming eveneens in een onafhankelijk onderzoek nader moeten worden onderzocht.

Beide bovengenoemde zaken, te weten continuïteit van de shredderafvalverwijdering en de doelmatigheidseis ten aanzien van autowrakken- en schrootverwerking, vormen toetsingscriteria voor bevoegd gezag bij de goedkeuring van het initiatief van KST&P. Beide toetsingscriteria staan vermeld in het vigerende autowrakkenplan (zie hoofdrapport MER pagina 32 en 33).

De Commissie constateert dat gegevens over de exacte chemische samenstelling en de uitloogbaarheid van het shredderafval ontbreken. In de aanvulling is aangegeven dat shredderafval onder de werkingssfeer van het Besluit Aanwijzing Chemische Afvalstoffen (BACA) valt. Het Besluit Aanwijzing Chemische Afvalstoffen (publicatie staatscourant mei 1991), is op 30 juli 1991 in werking getreden. Een prognose wordt gegeven van de hoeveelheid shredderstof afkomstig van autowrakken en gemengd schroot (zie paragraaf 2.4.2 en 4.5.4.1). De prognose geeft een daling aan van de hoeveelheid ontstane shredderstof (zie tabel 2.11 op pagina 23 en tabel 4.14 op pagina 77). Deze verwachtingen zijn gebaseerd op de verschuiving naar een geringere vuilvracht in het te verwerken materiaal als de bewerking van autowrakken gaat plaatsvinden volgens de Stiba-richtlijnen. De Commissie is van mening dat hierbij wordt uitgegaan van een nogal positieve verwachting. Ook de prognose van de hoeveelheid ontstane shredderstof komt naar de mening van de Commissie in aanmerking voor een onafhankelijk nader onderzoek.

3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Het MER geeft een duidelijk overzicht van de te nemen besluiten. De meest relevante wetten en beleidsnota's komen aan de orde. De huidige gedoogsituatie ten aanzien van de lozing van bedrijfsafvalwater wordt niet expliciet vermeld.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

De voorgenomen activiteit en alternatieven zijn uitgebreid beschreven. De Commissie heeft hierop het volgende commentaar.

a. Controle

In de aanvulling op het MER wordt voldoende inzicht gegeven over de wijze van controle van autowrakken op de aanwezigheid van verontreinigingen aan de poort. De Commissie vraagt zich af of de verwachting dat het aantal explosies door de mate van controle wordt beperkt tot één per jaar, realistisch is. Monitoring van explosies en evaluatie van de voorgenomen controle wordt door de Commissie van groot belang geacht.

b. Uitvoeringswijze van de stofemissiebeperkende maatregelen bij de scharen

De stofemissiebeperkende maatregelen worden nader geconcretiseerd. De Commissie acht een zo optimaal mogelijke realisering van deze maatregelen van belang aangezien de stofemissie bij de scharen de grootste stofbron op het terrein vormt waarbij sterk milieubelastende stoffen worden verspreid (zie ondermeer paragraaf 4.2.2.2, tabel 4.8 van het MER).

c. Waterzuivering

In de aanvulling wordt ingegaan op de effecten van de tijdelijke lozing van het effluent van de bedrijfswaterzuivering op de Dordtsche Kil. De samenstelling van het afvalwater is ingeschat op basis van een uitloogexperiment met shredderstof. De Commissie is van mening dat de beperkte hoeveelheid gegevens over de uiteindelijke samenstelling van het te lozen afvalwater een belangrijke leemte in kennis vormt. In dit verband acht de Commissie dat de maatregelen die zijn genoemd in het kader van het meest milieuvriendelijk alternatief om het gehalte van de in water opgeloste verontreinigingen te reduceren, de mogelijkheden aangeven om bij het onvoldoende blijken van de voorgestelde zuiveringsmethode extra behandeling van het afvalwater toe te passen.

d. Aanpak bodemverontreiniging

Bij het voorkeursalternatief wordt de bodem afgedekt om enerzijds contact met de verontreiniging en anderzijds percolatie van regen-

water te voorkomen. Tevens vindt monitoring van grondwaterverontreiniging plaats. Bij het meest milieu-vriendelijk alternatief wordt hydrologische isolatie in de vorm van bodemafdekking en grondwateronttrekking toegepast. Het betreft hier een beheersmaatregel, aangeduid als IBC-variant ¹].

Bovenstaande houdt in dat bij het voorkeursalternatief geen sanering van bodem- en grondwaterverontreiniging plaatsvindt. De opmerking in de aanvulling dat er sprake is van een *sanering* in de vorm van het afdekken van de contactzone en het actief monitoren van de verontreiniging, is volgens de Commissie niet juist.

In het MER staat niet aangegeven in hoeverre de IBC-maatregel past in het landelijke beleid inzake de sanering van in gebruik zijnde bedrijfsterreinen.

In de aanvulling is niet inzichtelijk gemaakt op welke wijze de keuze van de IBC-maatregel in overeenstemming is met het Eindrapport van de Commissie bodemsanering van in gebruik zijnde bedrijfsterreinen (Commissie BSB). Door het geven van een volledig overzicht van het milieu-rendement versus de kosten voor in aanmerking komende IBC- en saneringsvarianten zou meer duidelijkheid zijn gegeven over de waarde van de gekozen IBC-maatregel.

1 IBC= Isoleren, Beheersen en Controleren.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

Over de onderdelen bodem, lucht en geluid heeft de Commissie opmerkingen ten aanzien van de beschrijving van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling.

Bodem

Bij het onderdeel bodem ontbreekt naar de mening van de Commissie een inzichtelijk beeld van de verontreinigingssituatie van grond en grondwater. Dit had bijvoorbeeld kunnen plaatsvinden in de vorm van een zgn. 'vlekkenkaart', waarop verontreinigingskernen staan aangegeven. In de rapportage van het nader bodemonderzoek wordt de mate van bodem- en grondwaterverontreiniging veelal aangegeven in overschrijdingen van de B- en C-waarde. Een nadere aanduiding van de omvang en de totale vracht van verontreinigingen in bodem- en grondwater is niet aangegeven. De mobiliteit van de top laagverontreinigingen op de lange termijn is niet nader bepaald. Dit had bijvoorbeeld door laboratoriumexperimenten (schudproeven) kunnen worden bepaald. Ten aanzien van de risico's voor het milieu staat niet aangegeven dat het bodemmilieu op het bedrijfsterrein is aangetast en dat de bodem haar multifunctionaliteit heeft verloren.

Lucht

Naar de mening van de Commissie wordt bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand en de milieu-effecten bij het onderdeel lucht slechts in beperkte mate gebruik gemaakt van toetsingswaarden ten aanzien van luchtkwaliteit (zie bijlage 5).

Geluid

Bij het onderdeel geluid wordt op zich een goed beeld gegeven van de huidige situatie. Opgemerkt dient te worden dat bij de vaststelling van de zoneringsgrens het onderhavige bedrijfsterrein van KST&P niet is meegenomen. Hierdoor is bij de beschrijving van de bestaande geluidtoestand en de milieu-effecten een koppeling met de zone moeilijk te maken.

6. MILIEU-EFFECTEN

In onderstaande staat per milieu-effect het commentaar van de Commissie weergegeven.

Bodem en grondwater

De Commissie is van mening dat het verspreidingsrisico van de aanwezige bodem- en grondwaterverontreinigingen na aanbrengen van de bodembeschermende maatregelen (zie pagina 135 hoofdrapport) uiterst kwalitatief is aangegeven. Ook in het nader onderzoek ten behoeve van de bodemsanering wordt bij de risico-evaluatie van de toekomstige situatie (zie paragraaf 17.4.3 deel 3/4) geen nadere kwantificering gegeven.

Oppervlaktewater en waterbodembodem

Het kwalitatieve en kwantitatieve effect van de rioolozing van opgepompt grondwater/drainagewater bij alternatief 4 (hydrologische isolatie grondwaterverontreinigingen) is niet expliciet bij de effectbeschrijving meegenomen.

Lucht

Zoals reeds vermeld in hoofdstuk 5 van dit toetsingsadvies wordt bij de beschrijving van milieu-effecten bij het onderdeel lucht slechts in een beperkt aantal gevallen gebruik gemaakt van toetsingswaarden. Bij de beschrijving van de depositie van grof stof wordt naar de mening van de Commissie een zeer gesimplificeerd model op basis van de aanname van een cirkelvormige uniforme verdeling van stofdeeltjes gebruikt. Hiervoor zijn betere modellen beschikbaar (OPS-model waarbij gebruik kan worden gemaakt van speciale invoer zoals negatieve pluimstijging om natte en zware pluimen te simuleren).

De wijze waarop de afzuiging en reiniging van stofemissie bij de scharen exact gaat plaatsvinden, is aangegeven in de aanvulling. Vanwege resterende onzekerheden ten aanzien van de stofbeperking bij de scharen acht de Commissie een adequaat monitorings- en evaluatieprogramma van groot belang.

Bij de effectbeschrijving van de verspreiding van grof stof is stof met afmetingen van groter dan 100 μm niet meegenomen. De stofemissieberekeningen zijn meer vanuit de mogelijkheden van het model dan vanuit de huidige praktijk situatie verricht.

De Commissie merkt op dat de in het MER op pagina 130 en 131 weergegeven isocontouren voor de verspreiding van zware metalen niet overeenkomen met de toekomstige situatie. Bij de isocontouren behorende bij de situatie waarbij alle activiteiten zijn meegenomen, is geen rekening gehouden met de invoering van de stofemissiebeperkende maatregelen bij de scharen.

De blootstelling van werknemers aan stof is bij de effectvoorspelling niet meegenomen.

Geluid en trillingen

Ten aanzien van geluid en trillingen worden de te verwachten effecten van de alternatieven voldoende belicht.

Explosies

De effecten van explosies voor de omgeving worden in het MER voldoende weergegeven. De veiligheid voor werknemers op het bedrijfsterrein is niet beschreven.

Flora, vegetatie, cultuurgewassen en ecosystemen

In het MER is het aspect van de stofdepositie op gewassen en de gevolgen voor de volksgezondheid daarvan niet behandeld.

Landschap

De landschappelijke effecten worden in het rapport op voldoende wijze beschreven.

Indirecte effecten

De invloed van het storten van shredderafval ten aanzien van de extra percolaatbelasting is uiterst kwalitatief behandeld (zie paragraaf 6.4 hoofdrapport).

De kwalitatieve belasting van de RWZI Zwijndrecht door het effluent van de bedrijfswaterzuivering is niet aangegeven.

7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Rekening houdend met hetgeen over de geformuleerde alternatieven in voorafgaande is gezegd, is de vergelijking van de alternatieven naar de mening van de Commissie op zichzelf redelijk voldoende gepresenteerd.

De Commissie heeft ten aanzien van de vergelijking de volgende opmerkingen:

- * De vergelijking van de alternatieven met criterium 3 (doelmatigheidstoets) kan alleen volledig worden onderschreven, indien aangenomen wordt dat er geen tweede shredder in hetzelfde gebied wordt gerealiseerd (zie hoofdstuk 2 van dit toetsingsadvies opmerking 2).
- * Aangezien criterium 7 uitsluitend spreekt over storten blijft dit naar de mening van de Commissie onjuist geformuleerd. Naast hergebruik of nuttige toepassing (10%) is er in de taakstelling van het ministerie VROM (in overleg met de branche-organisatie) immers sprake van verbranding (90%).
- * Bij criterium 7 en 8 worden de aanduidingen (+) niet in het rapport gemotiveerd.

8. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE

Leemten

De Commissie constateert dat er een aantal belangrijke leemten in kennis resteren, te weten:

- kwaliteit van het shredderafval afkomstig van de verwerking van resp. autowrakken, witgoed en gemengd schroot;
- de kwaliteit en kwantiteit van de afvalwaterstromen. In het MER zijn evenwel prognoses en benaderingen hieromtrent gemaakt, desondanks blijft dit onderdeel een belangrijke leemte in kennis. Ook de samenstelling van het effluent van de bedrijfswaterzuivering valt hieronder;
- het afvangrendement van de technische maatregelen ten behoeve van de reductie van stofemissies in het algemeen;
- de effectiviteit van de stofafzuiging bij de scharen;
- de depositie van zware metalen in de omgeving van het bedrijf;
- verspreidingsrisico bodem- en grondwaterverontreinigingen.

Evaluatie

Een evaluatieprogramma dat voorziet in opvulling van bovenstaande leemten in kennis zou in elk geval de volgende componenten moeten monitoren:

- kwalitatieve samenstelling van de diverse soorten shredderafval. De hieruit te verkrijgen kennis is niet alleen van belang voor de verwerking maar eveneens voor mogelijkheden tot preventie- en bronmaatregelen;
- stofemissies bij de scharen, alsmede het afvangrendement van het stofafzuigingssysteem;
- depositie van zware metalen in de omgeving van het bedrijf;
- kwantitatieve en kwalitatieve emissies van afvalwaterstromen en het rendement van de afvalwaterzuiveringsinstallatie.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
de inhoud van het
milieu-effectrapport
Zerdirector Klöckner c.a.
te 's-Gravendeel

(bijlagen 1 t/m 8)

